

hed, der for nogle Aar siden gik paa det kgl. Teater, „Cosi fan tutte“, saaledes gøre de alle. Jeg tror ikke, Ministeren har Ret i det, han siger om Handelsmoralen. Der er noget tilbage af den gode gamle Købmandsmoral. Den er maaske ikke i og for sig en specifik kristelig eller selvfornægtende Moral, men der er to Ting, der iblandt Købmænd gælde endnu: at man skal staa ved sit Ord og betale sin Gæld. Det er den gamle gode Købmandsmoral. Man forlanger, at hver Stand skal bedømmes efter sin egen Moral, og dette her er en Købmandssag, og Købmænd bedømmer jeg efter Købmandsmoral og ikke efter nogen anden Moral. I Tietgens Tid var det saaledes, at naar Mænd som Broberg og andre, der stode omkring Tietgen — hvad man vil kunne se af Privatbankens Historie — f. Eks. i den berømte Telegrafaktiesag, sagde god for ham, saa vidste de virkelig, hvad de talte om, og hvorledes Sagen stod. Derimod ere vi nu komne ind paa, at de Folk, som garanterer, ikke kende noget som helst til det, de tale om. Det er en ny Moral. Den er efter min Mening ikke saa gammel, at den har slaaet Rod. Den er ikke mere end 14—15 Aar gammel. Den er indført fra England over Tyskland og Amerika til Danmark.

Der er i England noget, der hedder en guinea-pig; det er noget lignende som en Pengegris, og saaledes kalder man de Folk, der sidde i Bestyrelser og faa Tantième uden egentlig at gøre noget Arbejde. Saadanne Pengegrise og Tantièmeglugere have vi faaet herhjemme i voksende Grad. Den højtærede Minister kan i sit eget Ministerium finde en af sine Departementchefer, der sidder i, jeg tror 12—14 Bestyrelser. Ministeren vil der selv kunne opdage, i hvilken Grad dette System har grebet om sig. Efterhaanden bliver det saaledes, at vi alle sammen gaa ind i Bestyrelser, ikke fordi vi ere interesserede eller have Penge i disse Foretagender — kloge Folk have i Regelen ikke deres Penge i de Selskaber, hvori de selv sidde som „Pengegrise“ —, men udelukkende for at faa Tantièmen eller, hvis man er Sagfører, for at faa Lov til at udføre de juridiske Forretninger, eller fordi man repræsenterer et andet Selskabs Interesser. Overfor saadanne Folk var der her Lejlighed til at slaa fast: Naar I ville have den Mulighed for at faa Penge, for at faa Tantième, for at faa Forretninger, naar I overhovedet finde det morsomt at sidde i

disse Selskaber og blande jer i disse Ting, nu vel, saa have I til Gengæld et Ansvar.

Jeg tror, det er uheldigt, at Ministeren, i Stedet for at slaa ned og sige: I have Ansvaret, nøjes med at sige: Cosi fan tutte.

Den højtærede Minister begrundet yderligere sin Stilling med at sige, at han ikke kan lide at være rigoristisk. Jeg tilstaar, man skal ikke være rigoristisk, og jeg ønsker mindst af alt at være det, for enhver af os kan komme i det Tilfælde, at vi have mere Brug for Naade end for Retfærdighed. Men der er alligevel Øjeblikke, hvor Rigorismen har sin Ret. Det kan undertiden være nødvendigt at statuere et Eksempel.

Det sker ofte, naar man statuerer et Eksempel, at man slaar ned paa en Mand, som i og for sig er en af de mindst skyldige, og jeg vil indrømme, at Kammeradvokaten ved disse Transaktioner ikke har høstet eller haft til Hensigt at høste nogen Fordel for sig selv. Det er mig ganske klart, at der ikke har været nogen Besvigelseshensigt hos ham, men kun et Ønske om at redde sig ud af det og skubbe sig fra det. Men, som sagt, jeg tror, at det en Gang imellem at statuere et Eksempel har sin Betydning. Og jeg er ked af, at Ministeren ikke har gjort det, og det er Grunden til, at den Tak, jeg i øvrigt kunde yde den højtærede Minister for hans Optræden, ikke bliver saa hjertelig, som den under andre Omstændigheder vilde blive. Jeg tror, at den højtærede Minister vilde have staaet sig ved at gøre det. Ganske vist har den højtærede Minister faaet Ord for at være en Salomon, den rigtige Salomon. Men jeg tror, at den højtærede Minister hellere maatte have faaet Ord for at være en gennemført Personlighed i sine Handlinger end faa den tvivlsomme Ros at være noget af en Salomon, for Herregud, det er alle Politikere, og særlig en saa fortræffelig Politiker som den højtærede Minister har sikkert en vis Øvelse i at lade Øjnene gaa hver til sin Side.

Til Slut skal jeg kun sige, at jeg gaar ud fra, at Ministeren i hvert Fald betragter sin Stilling overfor Kammeradvokaten og de i Virkeligheden meget stærke Udtalelser, han har fremsat overfor denne, som en fair warning, en aaben Advarsel, saaledes at næste Gang der sker sligt, falder Ministerens Haand haardt. Ellers vilde Ministerens Udtalelser ingen Mening have.